

Dosarul nr. 2ra-1787/21
2-19023988-01-2ra-26102021

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. I. Cotea)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, S. Pilipenco, N. Bondarenco)

DECIZIE

26 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Acord Grup”, reprezentată de avocatul Vladimirov Natalia,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ițcovici Mihail și Levcenco Sergiu împotriva Societății pe Acțiuni „Acord Grup” și Crețu Ghenadie cu privire la repararea prejudiciului material și moral, încasarea penalității pentru neachitarea despăgubirii de asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 13 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Acord Grup”, reprezentată de avocatul Vladimirov Natalia și a fost admis apelul incident declarat de Levcenco Sergiu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, fiind modificată hotărârea din 09 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

constată:

La data de 22 aprilie 2019, Ițcovici Mihail a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Acord Grup” și Crețu Ghenadie cu privire la repararea prejudiciului material și moral pentru neachitarea despăgubirii de asigurare.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 03 septembrie 2018, aproximativ la ora 10:10, conducând mijlocul de transport de model Lexus XXXXX, a fost implicat într-un accident rutier în urma căruia a fost deteriorat automobilul. Vinovat de săvârșirea accidentului a fost recunoscut Crețu Ghenadie prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 03 septembrie 2018.

Potrivit conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, Crețu Ghenadie, conducând automobilul de model VW Golf n/î XXXXX pe str. M. Viteazul din mun.

Cahul, nu a lăsat spațiu liber față de vehiculul precedent care se deplasa în aceeași direcție și în consecință s-au ciocnit, astfel, săvârșind contravenția prevăzută de art. 242 alin. (1) din Codul contravențional.

A indicat că pentru recuperarea pagubelor cauzate în urma accidentului rutier, s-a adresat cu o cerere la SA „Acord Grup”, compania cu care persoana vinovată avea încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, solicitând achitarea despăgubirii pentru deteriorarea autovehiculului de model Lexus RX400HAMA cu n/î XXXXX. Prin răspunsul din 05 octombrie 2018, SA „Acord Grup” i-a comunicat că dauna cauzată prin deteriorare reprezintă suma de 11 268,02 lei.

A notat că, potrivit Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, asigurătorul este obligat să cuantifice suma despăgubirii prin deschiderea unui dosar de daune și să elibereze la solicitarea persoanei păgubite, în termen de 5 zile, un extras din dosarul de daune, deci asigurătorul trebuia să justifice modul de stabilire a cuantumului despăgubirilor prin eliberarea, la cererea persoanei păgubite, a copiei de pe dosarul de daune, obligația care nu a fost executată de SA „Acord Grup”.

Astfel, pentru a verifica dacă despăgubirea de asigurare este justă și nu a fost diminuată intenționat de către asigurător, reclamantul s-a adresat la unitatea de specialitate SRL „Continent” Toyota Centru Chișinău, care efectuând evaluarea costurilor de reparație a indicat suma de 33 941 de lei, ceea ce reprezintă o sumă de trei ori mai mare decât cea oferită de asigurător. De asemenea, a fost dispusă efectuarea unei expertize de către Centrul Național de Expertize Judiciare și anume, de către expertul Cechin Adrian. Conform Raportului de expertiză nr. 295, 296 din 21 februarie 2019, costul estimativ al reparației automobilului Lexus RX400H n/î XXXXX constituie 21 076 de lei.

A menționat că la 14 martie 2019, s-a adresat cu o cerere repetată la SA „Acord Grup”, prin care a informat-o despre dezacordul cu cuantumul despăgubirii de 11 268, 02 lei, cât și despre faptul adresării la unitatea de specialitate SRL „Continent” Toyota Centru Chișinău, precum și efectuarea unei expertize, în rezultatul căreia a fost stabilit costul estimativ al reparației automobilului de 21 076 de lei. Prin răspunsul nr. 19 din 19 martie 2019 SA „Acord Grup” a refuzat luarea în considerare a raportului de expertiză extrajudiciară, afirmând că la stabilirea cuantumului despăgubirii de 11 268, 02 lei s-au condus de ofertele a trei întreprinderi de specialitate precum și de raportul de expertiză al întreprinderii de evaluare al ÎI „Elena-M-Muduc”.

Reclamantul a afirmat că despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal și asiguratul sau, în cazul în care nu s-a ajuns la nicio înțelegere, prin hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă.

Astfel, dat fiind faptul că prin cererile adresate SA „Acord Grup” s-a încercat stabilirea prin acord a mărimii despăgubirii pentru pagubele produse în urma accidentului rutier, însă societatea a oferit o sumă net inferioară în comparație cu prejudiciile cauzate, cât și cu constatările expertului în Raportul de expertiză extrajudiciară, reclamantul consideră că despăgubirile urmează a fi stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

A invocat că, prin diminuarea cuantumului despăgubirii de către compania de asigurare, i-a fost cauzat prejudiciu moral, pe care îl estimează în mărime de 10 000 de lei.

Ițcovici Mihail a solicitat încasarea de la pârâții SA „Acord Grup” și Crețu Ghenadie a prejudiciului material în mărime de 23 526 de lei (21076 de lei conform expertizei și 2100 de lei – costul expertizei efectuate de CNEJ și 350 de lei – costul expertizei SRL „Continent” Toyota Centru Chișinău), încasarea de la SA „Acord Grup” a penalității în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere a plății despăgubirii de asigurare și sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral; compensarea cheltuielilor de judecată.

La data de 05 iulie 2019 Ițcovici Mihail a depus cerere de intervenire în proces a coreclamantului Levcenco Sergiu în condițiile coparticipării procesuale obligatorii prevăzute de art. 62 din Codul de procedură civilă (f.d. 83-85, volumul I), completând cererea de chemare în judecată cu următoarele solicitări: încasarea de la pârâții SA „Acord Grup” și Crețu Ghenadie în beneficiul reclamantilor a prejudiciului material în mărime de 23 526 de lei, încasarea de la SA „Acord Grup” a penalității în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere a plății despăgubirii de asigurare și sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral; compensarea cheltuielilor de judecată.

Suplimentar s-a indicat că la momentul producerii accidentului rutier, Levcenco Sergiu era proprietarul mijlocului de transport condus de Ițcovici Mihail, ultimul fiind împuternicit să posede și să folosească mijlocul de transport. Ulterior, la data de 26 noiembrie 2018 mijlocul de transport a fost vândut lui Ițcovici Mihail, inclusiv reînmatriculat în România după acesta. Așa cum rezultă din materialele dosarului, la data producerii accidentului proprietarul mijlocului de transport era Levcenco Sergiu, iar, la data evaluării de către CNEJ proprietar era deja Ițcovici Mihail, care a cumpărat mijlocul de transport în stare avariata după accident.

Prin încheierea din 09 septembrie 2019 a Judecătorei Cahul, sediul Central a fost atras în proces în calitate de coreclamant Levcenco Sergiu (f.d.92-96, volumul I).

Prin hotărârea din 09 octombrie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central, au fost respinse pretențiile lui Ițcovici Mihail ca neîntemeiate și au fost admise parțial pretențiile lui Levcenco Sergiu. S-a încasat de la SA „Acord Grup” în beneficiul lui Levcenco Sergiu suma de 21 076 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, 2 100 de lei costul expertizei extrajudiciare, 350 de lei costul serviciilor de consultanță, penalitatea pentru neachitarea la timp a despăgubirii de asigurare în mărime de 3793 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 3856 lei. În rest, au fost respinse pretențiile lui Levcenco Sergiu împotriva lui Crețu Ghenadie cu privire la repararea prejudiciului material și pretenția lui Levcenco Sergiu împotriva SA „Acord Grup” cu privire la repararea prejudiciului moral.

La data de 30 octombrie 2020 SA „Acord Grup”, reprezentată de avocatul Vladimirov Natalia a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, solicitat casarea parțială a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri în partea admiterii cerințelor lui Levcenco Sergiu cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și dispunerea încasării de la Ițcovici Mihail în beneficiul SA „Acord Grup” a

tuturor cheltuielilor de judecată - cheltuieli pentru servicii juridice în sumă de 4500 lei și cheltuieli de deplasare 1200 lei, admiterea parțială a acțiunii lui Levcenco Sergiu cu încasarea de la SA „Acord Grup” în beneficiul reclamantului Levcenco Sergiu a sumei de 11 268,02 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, în rest acțiunea să fie respinsă.

La data de 24 aprilie 2021 Levcenco Sergiu, reprezentat de avocatul Maxim Todorov, a depus apel incident, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a hotărârii din 09 octombrie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central în partea respingerii integrale a pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral și respingerii parțial a pretenției cu privire la încasarea penalității, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral, cu încasarea din contul SA „Acord Grup” în beneficiul său a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și sumei de 17 344 de lei cu titlu de penalitate.

Prin decizia din 13 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de SA „Acord Grup”, reprezentată de avocatul Vladimirov Natalia și a fost admis apelul incident declarat de Levcenco Sergiu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, fiind modificată hotărârea din 09 octombrie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central, în partea penalității pentru neachitarea la timp a despăgubirii de asigurare, prin majorarea cuantumului penalității încasate în beneficiul lui Levcenco Sergiu de la 3 793 lei până la 17 344 lei. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La data de 17 septembrie 2021 SA „Acord Grup”, reprezentată de avocatul Vladimirov Natalia, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri în partea admiterii cerințelor lui Levcenco Sergiu și în partea încasării cheltuielilor de judecată și dispunerea încasării de la Ițcovici Mihail în beneficiul SA „Acord Grup” a tuturor cheltuielilor de judecată - cheltuieli pentru servicii juridice în sumă de 4500 lei și cheltuieli de deplasare 1200 lei, admiterea parțială a acțiunii lui Levcenco Sergiu cu încasarea de la SA „Acord Grup” în beneficiul reclamantului Levcenco Sergiu a sumei de 11 268,02 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, în rest acțiunea să fie respinsă. Totodată, a solicitat încasarea de la intimat în beneficiul SA „Acord Grup” a tuturor cheltuielilor de judecată suportate în instanța de apel și instanța de recurs.

În motivarea recursului s-a invocat că prin actul de evaluare nr. 3/75 din 29 septembrie 2018, întocmit de ÎI „Elena-M-Muduc”, costul reparației automobilului în rezultatul accidentului rutier constituie suma de 11268,02 lei. Prin scrisoarea din 05 octombrie 2018, Ițcovici Mihail, care acționa din numele proprietarului Levcenco Sergiu, i-a fost comunicată suma despăgubirii și a solicitat prezentarea datelor bancare pentru efectuarea transferului. Însă, Ițcovici Mihail nu s-a prezentat la sediul companiei pentru primirea sumei despăgubirii, nici nu a comunicat datele bancare pentru transfer.

A menționat că, în circumstanțele expuse, instanța de apel eronat a admis apelul incident al lui Levcenco Sergiu, cu atât mai mult că intimatul nu a prezentat instanței calculul pretinselor penalități, această pretenție fiind neclară. Prin urmare, achitarea despăgubirii de asigurare nu a fost realizată din vina persoanei păgubite, care nu a prezentat datele bancare.

Consideră că instanțele de judecată incorect au aplicat legea materială la stabilirea cuantumului sumei despăgubirii de asigurare dispuse spre încasare, or potrivit art. 23 alin. (4) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006, costul reparației autovehiculului se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitatea de specialitate acceptată de părți. Astfel, actele de evaluare a despăgubirii de asigurare întocmite fără respectarea Legii, nu pot servi drept temei pentru achitarea despăgubirii de asigurare.

A susținut că, odată cu pronunțarea hotărârii în partea prin care au fost respinse solicitările lui Ițcovici Mihail, instanțele de judecată urmau să dispună încasarea cheltuielilor de judecată din contul ultimului în beneficiul companiei de asigurare în baza art. 94, 96 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la data de 13 septembrie 2021, respectiv, recursul, declarat la 23 septembrie 2021, este în termen.

La data de 26 octombrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimăților Ițcovici Mihail și Levcenco Sergiu, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 51, 53-55, volumul II).

Prin referința depusă la 13 noiembrie 2021 Levcenco Sergiu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, a solicitat respingerea recursului.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 22 decembrie 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din materialele dosarului rezultă că la 03 septembrie 2018, aproximativ la ora 10:10, Crețu Ghenadie, conducând automobilul de model Volkswagen Golf n/î XXXXX pe str. M. Viteazul, mun. Cahul, nu a lăsat spațiu liber față de vehiculul precedent care

se deplasa în aceeași direcție și în consecință a tamponat automobilul de model Lexus RX400HA n/î XXXXX, condus de Ițcovici Mihail.

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 03 septembrie 2018, Crețu Ghenadie a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzută de art. 242 alin. (1) din Codul contravențional – încălcarea de către conducătorul de vehicul a regulilor de circulație rutieră soldată cu deteriorarea neînsemnată a vehiculelor, fiind sancționat cu amendă în mărime de 24 de unități convenționale (f.d. 10, volumul I).

La data producerii accidentului rutier, proprietarul automobilului de model Lexus RX400HA n/î XXXXX era Levcenco Sergiu, care l-a înstrăinat lui Ițcovici Mihail la 26 noiembrie 2018.

La 04 septembrie 2018 Ițcovici Mihail s-a adresat cu o cerere la SA „Acord Grup”, compania cu care persoana vinovată avea încheiat contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, solicitând achitarea despăgubirii pentru deteriorarea autovehiculului de model Lexus RX400HA cu n/î XXXXX (f.d. 16 verso-17, volumul I).

Prin răspunsul din 05 octombrie 2018, SA „Acord Grup” i-a comunicat că, conform deciziei comisiei de regularizare a pagubelor, în temeiul art. 28 alin. (3) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, va achita suma despăgubirii în mărime de 11 268,02 lei. Pentru efectuarea plății trebuie să se prezinte la sediul companiei sau la reprezentanța Cahul, pentru a semna actul de despăgubire și prezentarea rechizitelor bancare pentru efectuarea transferului (f.d. 14, volumul I).

Totodată, Ițcovici Mihail s-a adresat la unitatea de specialitate SRL „Continent” Toyota Centru Chișinău, care, potrivit facturii nr. 2517 din 19 septembrie 2018, a efectuat evaluarea costurilor de reparație a automobilului de model Lexus RX400HA cu n/î XXXXX, estimându-le la suma de 33 941 de lei (f.d. 27, volumul I).

Astfel, la 25 octombrie 2018 Ițcovici Mihail s-a adresat cu cerere la SA „Acord Grup” privind achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de 33 941 de lei (f.d. 11, volumul I).

Prin răspunsul din 31 octombrie 2018, SA „Acord Grup” a declarat că nu are temeiuri juridice pentru achitarea sumei în mărime de 33 941 de lei conform facturii eliberată de SRL „Continent” și respectiv, va achita despăgubirea în mărime de 11 268, 02 lei, care a fost stabilită în baza prețurilor medii la reparație practicate de minimum 3 unități de specialitate. Pentru efectuarea plății trebuie să se prezinte la sediul companiei sau la reprezentanța Cahul, pentru a semna actul de despăgubire și prezentarea rechizitelor bancare pentru efectuarea transferului (f.d. 15, volumul I).

La 19 noiembrie 2018, SA „Acord Grup” i-a expediat lui Ițcovici Mihail, urmare a cererii ultimului din 19 noiembrie 2018, extrasul din dosarul de daune nr. 238/18 RCA, comunicându-i repetat că va achita despăgubirea în mărime de 11 268, 02 lei (f.d. 16, volumul I).

Conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. 295, 296 din 21 februarie 2019, efectuat de Centrul Național de Expertize Judiciare la cererea din 13 decembrie 2018 a

lui Ițcovici Mihail, costul estimativ al reparației automobilului Lexus RX400H n/î XXXXX constituie 21 076 de lei (f.d. 24-26, volumul I).

La 14 martie 2019, Ițcovici Mihail s-a adresat la SA „Acord Grup” cu cerere privind reexaminarea despăgubirii de asigurare și achitarea acesteia în mărime de 21 076 de lei, precum și achitarea costului expertizei de 2100 de lei (f.d. 13, volumul I).

SA „Acord Grup” prin răspunsul din 19 martie 2019 i-a comunicat că, cuantumul despăgubirii de asigurare a fost stabilit în mărime de 11 268, 02 lei, sumă care va fi transferată la contul bancar al lui Ițcovici Mihail, ultimul fiind invitat la sediul companiei pentru a semna actul de despăgubire și a prezenta rechizitele bancare pentru efectuarea transferului (f.d. 21, volumul I).

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Ițcovici Mihail și Levcenco Serghei au solicitat încasarea de la pârâții SA „Acord Grup” și Crețu Ghenadie în beneficiul lor a prejudiciului material în mărime de 23 526 de lei (21076 de lei conform raportului de expertiză extrajudiciară nr. 295, 296 din 21 februarie 2019, 2100 de lei – costul expertizei efectuate de CNEJ și 350 de lei – costul expertizei SRL „Continent”), încasarea de la SA „Acord Grup” a penalității în mărime de 0,1 % pentru fiecare zi de întârziere a plății despăgubirii de asigurare, a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia de a respinge pretențiile lui Ițcovici Mihail ca fiind neîntemeiate și de a admite parțial pretențiile lui Levcenco Sergiu, fiind încasată de la SA „Acord Grup” în beneficiul lui Levcenco Sergiu suma de 21 076 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, 2 100 de lei costul expertizei extrajudiciare, 350 de lei costul serviciilor de consultanță, penalitatea pentru neachitarea la timp a despăgubirii de asigurare în mărime de 3793 de lei și cheltuielile de judecată în mărime de 3856 lei. În rest, au fost respinse pretențiile lui Levcenco Sergiu împotriva lui Crețu Ghenadie cu privire la repararea prejudiciului material și pretenția lui Levcenco Sergiu împotriva SA „Acord Grup” cu privire la repararea prejudiciului moral.

Ulterior, instanța de apel a respins apelul declarat de SA „Acord Grup”, reprezentată de avocatul Vladimirov Natalia și a admis apelul incident declarat de Levcenco Sergiu, reprezentat de avocatul Todorov Maxim, modificând hotărârea din 09 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central în partea penalității pentru neachitarea la timp a despăgubirii de asigurare, prin majorarea cuantumului penalității încasate în beneficiul lui Levcenco Sergiu de la 3 793 lei până la 17 344 lei. În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că instanța de fond justificat a dispus încasarea de la SA „Acord Grup” în folosul lui Levcenco Sergiu a sumei de 21 076 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, or mărimea acestei despăgubiri se confirmă prin rezultatele Raportului de expertiză extrajudiciară nr. 295, 296 din 21 decembrie 2018, la efectuarea căreia a participat inclusiv reprezentantul companiei de asigurare, care a participat la examinarea mijlocului de transport și nu a avut nicio obiecție la Actul de defectare întocmit de expertul judiciar al CNEJ. Circumstanțele în cauză justifică respingerea argumentelor SA „Acord Grup” cu privire la lipsa probelor

ce ar confirma mărimea prejudiciului material stabilit prin Raportul de expertiză din 21 februarie 2019, care probează mărimea prejudiciului material solicitat de păgubit.

Totodată, instanța de apel a constatat că achitarea efectivă a despăgubirii de asigurare nu a fost realizată și asiguratorul nu a soluționat cererea în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire spre achitare suma despăgubirii de asigurare, ignorând obligațiile stabilite prin art. 19 alin.(2) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006. În această ordine de idei, penalitatea în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere urmează a fi încasată pentru perioada 06 ianuarie 2019 – 07 aprilie 2021, conform calculelor prezentate de Levcenco Sergiu și urmează a fi calculată din suma totală de despăgubire în cuantum de 21 076 lei, ceea ce constituie suma de 17 344 de lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul litigios, constată că soluția instanțelor ierarhic inferioare este întemeiată parțial.

Potrivit art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, asiguratorul acordă despăgubiri dacă prejudiciile s-au produs din culpa asiguratului sau a utilizatorului de autovehicul, precum și în cazul în care, la data accidentului: a) utilizatorul nu este inclus în contractul de asigurare încheiat între proprietar sau utilizator și asigurator; b) utilizatorul sau asiguratul nu posedă permis de conducere de categoria respectivă; c) utilizatorul sau asiguratul nu a respectat obligațiile tehnice legale cu privire la starea și siguranța autovehiculului.

Conform art. 19 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414 din 22 decembrie 2006, după ce a luat cunoștință de producerea accidentului, asiguratorul este obligat: a) să deschidă dosar de daune; b) să solicite organelor și instituțiilor competente (poliția, unitățile de pompieri, procuratura sau instituțiile medicale) informații despre accident și consecințele lui, stipulate la art.21 alin.(3) lit.a), dacă asiguratul sau persoana păgubită nu a prezentat asiguratorului astfel de informații certificate în modul corespunzător (cu excepția accidentelor documentate cu respectarea procedurii de constatare amiabilă); c) să examineze bunurile avariate și să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii cererii persoanei păgubite privind despăgubirea de asigurare, un proces-verbal de constatare a pagubelor; d) să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului; e) să închidă dosarul de daune privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 10 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document de confirmare a pagubelor; f) să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege. Asiguratorul este obligat să soluționeze cererea și să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data depunerii cererii de despăgubire.

Art. 21 alin. (1), (6), (7) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 stipulează că, la depunerea de către persoana păgubită sau de către reprezentantul acesteia a cererii de despăgubire, asiguratorul sau, după caz, Biroul Național al Asiguratorilor de

Autovehicule deschide dosar de daune și constată pagubele în conformitate cu art.19 alin.(1) lit. c). După constatarea pagubelor, asigurătorul este obligat să elibereze la solicitarea persoanei păgubite, în termen de 5 zile, un extras din dosarul de daune în care să indice numărul dosarului deschis, piesele constatate ca avariate în accident, soluțiile tehnice adoptate (înlocuire sau reparație). Persoana păgubită este în drept să ia cunoștință de toate documentele din dosarul de daune, exprimându-și acordul sau dezacordul asupra soluțiilor propuse de asigurător.

Materialele cauzei atestă că, conform facturii nr. 331 din 27 septembrie 2018, eliberată de stația specializată SRL „PSR Service”, costul reparației automobilului de model Lexus RX400H n/î XXXXX a fost stabilit în sumă de 10 533 de lei.

Conform facturii nr. 452 din 27 septembrie 2018, eliberată de stația specializată SRL „Grand Motor”, costul reparației automobilului a fost stabilit în sumă de 12 123 de lei, iar, conform facturii nr. 9/27/1 din 27 septembrie 2018, stația specializată SRL „DTM Auto” a stabilit costul reparației în sumă de 11 148 de lei.

Prin Actul de evaluare nr. 3/75 din 29 septembrie 2018, întocmit de ÎI „Elena-M-Muduc”, costul reparației automobilului de model Lexus RX400H n/î XXXXX în rezultatul accidentului rutier constituie suma de 11 268,02 lei.

La 05 octombrie 2018, SA „Acord Grup” i-a comunicat lui Ițcovici Mihail că va achita suma despăgubirii în mărime de 11 268,02 lei și pentru efectuarea plății trebuie să se prezinte la sediul companiei sau la reprezentanța Cahul, pentru a semna actul de despăgubire și prezentarea rechizitelor bancare pentru efectuarea transferului.

Nefiind de acord cu suma despăgubirii stabilite de compania de asigurare, Ițcovici Mihail s-a adresat la unitatea de specialitate SRL „Continent” Toyota Centru Chișinău, care, potrivit facturii nr. 2517 din 19 septembrie 2018, a efectuat evaluarea costurilor de reparație a automobilului de model Lexus RX400HA cu n/î XXXXX, estimând-o la suma de 33 941 de lei.

Ulterior, la cererea lui Ițcovici Mihail din 13 decembrie 2018, Centrul Național de Expertize Judiciare prin raportul de expertiză extrajudiciară nr. 295, 296 din 21 februarie 2019, a stabilit costul estimativ al reparației automobilului Lexus RX400H n/î XXXXX în mărime de 21 076 de lei.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu normele de drept citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că este întemeiată concluzia instanțelor ierarhic inferioare cu privire la încasarea din contul SA „Acord Grup” în beneficiul lui Levcenco Sergiu a sumei de 21 076 de lei cu titlu de despăgubire de asigurare, or, mărimea acestei despăgubiri se confirmă prin rezultatele raportului de expertiză extrajudiciară nr. 295, 296 din 21 februarie 2019.

Instanțele de judecată just nu au reținut argumentele companiei de asigurare precum că raportul de expertiză extrajudiciară nr. 295, 296 a fost întocmit contrar prevederilor art. 23 alin. (11) din Legea nr. 414 din 22 decembrie 2006 și anume, cuantumul despăgubirii de asigurare nu a fost stabilit luând în calcul prețurile medii practicate de minimum trei unități de specialitate acceptate de părți. Or, reprezentantul SA „Acord Grup”, Dațco Sergiu a participat la examinarea mijlocului de transport și nu

a avut obiecții la actul de examinare întocmit de expertul judiciar al CNEJ, fapt ce denotă că a acceptat volumul deteriorărilor fixate de expertul judiciar.

Astfel, circumstanțele date justifică respingerea afirmațiilor recurente referitor la lipsa probelor ce ar confirma mărimea prejudiciului material stabilit prin raportul de expertiză nr. 295, 296 din 21 februarie 2019 efectuat de către expertul Cechin Adrian, care probează mărimea prejudiciului material solicitat de păgubit.

De asemenea, instanțele ierarhic inferioare just au încasat din contul SA „Acord Grup” în beneficiul lui Levcenco Sergiu costul expertizei extrajudiciare și a serviciilor de consultanță în mărime totală de 2450 de lei.

Cu referire la pretenția privind încasarea penalității pentru neachitarea la timp a despăgubirii de asigurare, instanța de recurs menționează următoarele.

Conform art. 6 alin. (6) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006, în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asigurătorului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitelui, pentru fiecare zi de întârziere, penalitate de 0,1% din suma indemnizației sau despăgubirii.

Astfel, pentru încălcarea termenului de plată a despăgubirii de asigurare, din vina asigurătorului, acesta este obligat să achite penalitate în mărime de 0,1% pentru fiecare zi de întârziere. La determinarea perioadei pentru care urmează a fi încasată penalitatea, este necesar să se țină cont de prevederile art. 268 lit. a) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), potrivit căruia acțiunile privind încasarea penalității se prescriu în termen de 6 luni.

Perioada de întârziere în contractele de asigurare, în cazul în care nu se contestă mărimea despăgubirii, începe să curgă din momentul expirării termenului de plată a despăgubirii de asigurare stabilit prin contract.

Însă, în cazul în care mărimea despăgubirii a fost contestată și prin hotărârea instanței de judecată se dispune încasarea unei sume mai mari decât cea stabilită de asigurător, această diferență nu poate fi considerată ca o obligație executată cu întârziere. În acest caz, pentru această diferență nu se va plăti/încasa penalitatea.

Prin urmare, la cazul prezentei spețe, nu sunt temeiuri legale de obligare a SA „Acord Grup” de a achita penalitatea în conformitate cu art. 6 alin. (6) din Legea cu privire la asigurări nr. 407 din 21 decembrie 2006 pentru neachitarea diferenței dintre suma stabilită de asigurător și cea solicitată de intimatul Levcenco Sergiu, instanțele ierarhic inferioare neîntemeiat ajungând la concluzia de a admite această pretenție.

La fel, SA „Acord Grup” nu este obligată să achite penalitate nici pentru neachitarea despăgubirii de asigurare stabilită în mărime de 11 268,02 lei, deoarece această întârziere nu a avut loc din vina asigurătorului, condiție obligatorie prevăzută de legiuitor pentru încasarea penalității, or, materialele cauzei atestă cert că SA „Acord Grup” a fost dispusă să achite suma despăgubirii în mărime de 11 268,02 lei, comunicându-i lui Ițcovici Mihail prin răspunsul din 05 octombrie 2018, precum și repetat la 31 octombrie 2018, 19 noiembrie 2018 și 19 martie 2018, că pentru efectuarea plății trebuie să se prezinte la sediul companiei sau la reprezentanța Cahul, pentru a

semna actul de despăgubire și prezentarea rechizitelor bancare pentru efectuarea transferului.

În circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe urmează a fi casate în partea încasării penalității pentru neachitarea la timp a despăgubirii de asigurare, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care această pretenție se respinge ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pîrîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Ținând cont de faptul că acțiunea depusă de Levcenco Sergiu este întemeiată parțial, instanța de recurs consideră necesar de a casa hotărârile instanțelor ierarhic inferioare în partea încasării cheltuielilor de judecată în mărime de 3856 de lei și de a compensa intimatului cheltuielile de judecată în mărime de 2706 lei (2000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 706 lei taxa de stat), proporțional părții admise din pretenții.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul și de a casa parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării de la SA „Acord Grup” în beneficiul lui Levcenco Sergiu a penalității pentru neachitarea la timp a despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea în această parte a unei hotărâri noi, prin care pretenția cu privire la încasarea penalității de a respinge ca fiind neîntemeiată și a încasa de la SA „Acord Grup” în beneficiul lui Levcenco Sergiu cheltuielile de judecată în mărime de 2706 lei, în rest, decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe de a menține.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Acord Grup”, reprezentată de avocatul Vladimirov Natalia.

Se casează parțial decizia din 13 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 09 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Ițcovici Mihail și Levcenco Sergiu împotriva Societății pe Acțiuni „Acord Grup” și Crețu Ghenadie cu privire la repararea prejudiciului material și moral, încasarea penalității pentru neachitarea despăgubirii de

asigurare și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea încasării de la Societatea pe Acțiuni „Acord Grup” în beneficiul lui Levcenco Sergiu a penalității pentru neachitarea la timp a despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată și se pronunță în această parte o hotărâre nouă, prin care:

Se respinge pretenția lui Levcenco Sergiu împotriva Societății pe Acțiuni „Acord Grup” cu privire la încasarea penalității pentru neachitarea despăgubirii de asigurare, ca fiind neîntemeiată.

Se încasează de la Societatea pe Acțiuni „Acord Grup” în beneficiul lui Levcenco Sergiu cheltuielile de judecată în sumă de 2706 (două mii șapte sute șase) lei.

În rest, decizia din 13 septembrie 2021 a Curții de Apel Cahul și hotărârea din 09 octombrie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Maria Ghervas

Victor Burduh

Mariana Pitic